

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ε΄ ΚΛΙΜΑΚΙΟ

ΠΡΑΞΗ 176/2026

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Κλιμακίου Αργυρώ Μαυρομμάτη, Σύμβουλο, και τα μέλη Παναγιώτα Τάγαρη και Βασιλεία Χαραλάμπους, Παρέδρους.

Συνήλθε σε τηλεδιάσκεψη, στις 20 Απριλίου 2026, κατ' εφαρμογή των άρθρων 295 παρ. 2 και 336 παρ. 1 του ν.4700/2020, προκειμένου να ελέγξει τη νομιμότητα της διαδικασίας ανάδειξης αναδόχου και του σχεδίου σύμβασης του έργου της εταιρείας, με την επωνυμία «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» (εφεξής: «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.»), με τίτλο «Κατασκευή Περιφράξης Αποτροπής Πρόσβασης στον Σιδηροδρομικό Διάδρομο σε επιλεγμένες θέσεις στις περιοχές Θηβών, Θριασίου και Ζευγολατιού» (Α.Π. ΣΕ_...), προϋπολογιζόμενης δαπάνης 5.400.000,00 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α. (6.696.000,00 ευρώ, με Φ.Π.Α.), και συμβατικού τιμήματος ... ευρώ [συμπεριλαμβανομένης της αξίας της ρήτρας πρόσθετης καταβολής (πριμ), ύψους ... ευρώ], πλέον Φ.Π.Α.. Ο φάκελος με τα στοιχεία της υπόθεσης υποβλήθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο στις 13.3.2026 (αριθ. πρωτ. ΕλΣυν. ...), με το .../12.3.2026 έγγραφο του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.», και συμπληρώθηκε στις 17.3.2026 (αριθ. πρωτ. ΕλΣυν. ...), με το .../17.3.2026 έγγραφο του ως άνω Διευθύνοντος Συμβούλου, στις 23.3.2026, με το .../23.3.2026 έγγραφο του ίδιου οργάνου, που απεστάλη με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και στις 30.3.2026, μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Άκουσε την εισήγηση της Παρέδρου Βασιλείας Χαραλάμπους.

Σκέφθηκε κατά τον νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Το σχέδιο σύμβασης του έργου, με τίτλο «Κατασκευή Περιφράξης Αποτροπής Πρόσβασης στον Σιδηροδρομικό Διάδρομο σε επιλεγμένες θέσεις στις περιοχές Θηβών, Θριασίου και Ζευγολατιού» (Α.Π. ΣΕ_...), προϋπολογιζόμενης δαπάνης 5.400.000,00 ευρώ, πλέον Φ.Π.Α., και ο φάκελος με τα στοιχεία της προηγηθείσας αυτού διαδικασίας ανάθεσης παραδεκτώς εισάγονται ενώπιον του παρόντος Κλιμακίου για την άσκηση ελέγχου νομιμότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 324 του ν.4700/2020 «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, (...) και άλλες διατάξεις» (Α΄ 127).

2. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χαρακτηριστικά γνωρίσματα του δικαίου της Ένωσης είναι, μεταξύ άλλων, η προέλευσή του από αυτόνομη πηγή δικαίου, την οποία αποτελούν οι Συνθήκες, και η υπεροχή του έναντι του δικαίου των κρατών μελών (βλ. ΔΕΕ απόφ. της 24.6.2019, C-573/17, *Porławski*, σκ. 52, και ΕλΣυν. Έβδ. Τμ. 1601, 1697/2022, σκ. 3, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Ειδικότερα, στο πλαίσιο της αρχής της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίζουν την πρακτική αποτελεσματικότητα του (πρωτογενούς και παραγώγου) ενωσιακού δικαίου, απέχοντας από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης (βλ. ΕλΣυν. Ολ. Πρακτικά της 9^{ης} Γεν. Συν. της 27.6.2018, σκ. VI, πρβλ. ΔΕΕ απόφ. της 28.2.2018, συνεκδ. C-523 και 536/16, *MA.T.I. SUD SpA και Duemme SGR SpA*, σκ. 48) και αφήνοντας, εν ανάγκη, ανεφάρμοστη κάθε αντίθετη διάταξη της εθνικής νομοθεσίας (βλ., μεταξύ άλλων, ΔΕΕ αποφ. της 9.9.2021, C-107/19, *XR κατά Dopraní*, σκ. 45, της 24.6.2019, C-573/17, *Porławski*, σκ. 58, της 27.10.2011, C-601/10, *Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας*, σκ. 41, και της 23.4.2009, C-321/08, *Επιτροπή κατά Ισπανίας*, σκ. 9).

3. Με τις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26.2.2014 (ΕΛ L 94/65 και 94/243) ρυθμίστηκε το πλαίσιο σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, προκειμένου να διασφαλίζεται, ιδίως, ότι η ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς των κρατών μελών είναι σύμφωνη με τις αρχές της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) και, ιδίως, τις αρχές της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, της ελευθερίας της εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και με τις αρχές που απορρέουν από αυτές, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αναλογικότητας, του υγιούς ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της διαφάνειας. Επιπλέον, με τις ανωτέρω Οδηγίες, λαμβάνεται μέριμνα για τον συντονισμό των εθνικών διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω αρχές εφαρμόζονται στην πράξη και ότι οι διαδικασίες ανάθεσης είναι ανοιχτές στον ανταγωνισμό (βλ. αιτιολ. σκ. 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και αιτιολ. σκ. 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ και ΕλΣυν. Έβδ. Τμ. 1601, 1697/2022, σκ. 5).

4. Οι κανόνες που προβλέπουν οι Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ δεν εφαρμόζονται, κατ' αρχήν, στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, των οποίων η αξία υπολείπεται του εκάστοτε καθοριζόμενου κατώτατου χρηματικού ορίου, το οποίο, ειδικά σε ό,τι αφορά τις δημόσιες συμβάσεις έργων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, ανέρχεται σε 5.404.000,00 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α. [βλ. άρθρο 15 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, σε συνδυασμό με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2025/2150 της Επιτροπής της 22^{ας} Οκτωβρίου 2025, με τον οποίο τροποποιήθηκαν τα κατώτατα όρια εφαρμογής της Οδηγίας αυτής για τη διετία από 1.1.2026 έως 31.12.2027]. Πάντως, και οι εν λόγω διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων πρέπει να είναι σύμφωνες με τους κανόνες περί ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, καθώς και με τις γενικές αρχές της διαφάνειας,

της ίσης μεταχείρισης, της αποφυγής των διακρίσεων, της αναλογικότητας και του υγιούς ανταγωνισμού, οι οποίες διέπουν τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων, εφόσον η οικεία δημόσια σύμβαση παρουσιάζει βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον (βλ. αιτιολ. σκ. 3 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ και Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα της 3.7.2025 στην υπόθεση C-210/24, AESTE, σκ. 17, ΔΕΕ απόφ. της 14.7.2022, C-436/20, ASADE, σκ. 49, πρβλ. ΔΕΕ απόφ. της 13.11.2007, C-507/03, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ιρλανδίας, σκ. 29 και 30, βλ. και Διάταξη του Δικαστηρίου της 5.7.2024, EUROCASH1, C-788/23, σκ. 23, Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέα της 3.2.2022 στην υπόθεση C-436/20, σκ. 93, την 2006/C 179/02 Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Επιτροπής «σχετικά με το κοινοτικό δίκαιο που εφαρμόζεται στην ανάθεση συμβάσεων οι οποίες δεν καλύπτονται ή καλύπτονται εν μέρει από τις οδηγίες για τις "δημόσιες συμβάσεις"» και ΕλΣυν. Έβδ. Τμ. 738/2021, σκ. 2 γ). Περαιτέρω, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα αντικειμενικά κριτήρια που μπορούν να υποδηλώνουν την ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η σημαντική αξία της σύμβασης, σε συνδυασμό με τον τόπο εκτέλεσης των εργασιών ή, ακόμη, τα ειδικά χαρακτηριστικά των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών (βλ. Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα της 3.7.2025 στην υπόθεση C-210/24, AESTE, σκ. 18, ΔΕΕ απόφ. της 20.3.2018, C-187/16, Επιτροπή κατά Αυστρίας, σκ. 106, της 6.10.2016, C-318/15, Tecnoedi Costruzioni, σκ. 20, και την εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Επιπλέον, έχει κριθεί ότι μόνο το γεγονός ότι η εκτιμώμενη αξία μιας σύμβασης είναι κάτω των ορίων δεν συνεπάγεται αναγκαία ότι αυτή δεν παρουσιάζει βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον για οικονομικούς φορείς άλλων κρατών μελών (βλ. ΔΕΕ απόφ. της 20.3.2018, C-187/16, Επιτροπή κατά Αυστρίας, σκ. 107).

5. Με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147), συντελέστηκε η προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ και θεσπίστηκε ένα ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, με κεντρικό άξονα την τήρηση των ως άνω θεμελιωδών αρχών του ενωσιακού δικαίου. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται, κατ' αρχήν, στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων «ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας» των συμβάσεων αυτών, σύμφωνα με τα άρθρα 1 παρ. 2 και 222 παρ. 1 αυτού, και, επομένως, καταλαμβάνει, πλην των ρητώς προβλεπόμενων εξαιρέσεων, και τις δημόσιες συμβάσεις, των οποίων η αξία δεν υπερβαίνει το όριο εφαρμογής των ανωτέρω Οδηγιών (βλ. ΕλΣυν. Έβδ. Τμ. 63/2026, ΣτΕ Ολομ. 2325/2023).

6. Με τις διατάξεις των ν. 3891/2010 «Αναδιάρθρωση, εξυγίανση και ανάπτυξη του ομίλου ΟΣΕ και της ΤΡΑΙΝΟΣΕ, και άλλες διατάξεις για το σιδηροδρομικό τομέα» [Α' 188, βλ., ιδίως, άρθρο 3, με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο 1 του ν. 2671/1998, Α' 289], 4408/2016 (Α' 135), περί εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2012/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Νοεμβρίου 2012 για τη δημιουργία ενιαίου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου, 4632/2019 (Α' 159), περί ενσωμάτωσης στην

ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2016/797 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου 2016, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016/798 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Μαΐου 2016, για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων, και 2016/2370 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2016, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2012/34/ΕΕ, όσον αφορά το άνοιγμα της αγοράς εσωτερικών υπηρεσιών σιδηροδρομικής μεταφοράς επιβατών και τη διακυβέρνηση της σιδηροδρομικής υποδομής, και 4974/2022 «Διατάξεις για τις δημόσιες υπεραστικές και αστικές τακτικές οδικές μεταφορές επιβατών - Αναδιοργάνωση των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και λοιπές διατάξεις» (Α' 185, βλ. άρθρο 41, με το οποίο αντικαταστάθηκε εκ νέου το άρθρο 1 του ν. 2671/1998)] θεσπίστηκε το ρυθμιστικό πλαίσιο για τις ποιοτικές σιδηροδρομικές μεταφορές και ορίστηκε η εταιρεία με την επωνυμία «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Ανώνυμη Εταιρεία» (εφεξής: «ΟΣΕ Α.Ε.») ως διαχειριστής της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής, έχουσα, ιδίως, την ευθύνη κατασκευής νέας σιδηροδρομικής υποδομής, συντήρησης, ανακαίνισης και λειτουργίας της υφιστάμενης σιδηροδρομικής υποδομής και διαχείρισης των συστημάτων ρύθμισης και ασφάλειας της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας. Ειδικότερα, με το άρθρο 56 του ν. 4632/2019, όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του με το άρθρο 16 του ν. 5220/2025 (Α' 131/21.7.2025), ορίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και ο διαχειριστής υποδομής λαμβάνουν υπόψη στα συστήματα διαχείρισης της ασφάλειας τους κινδύνους που συνδέονται με τις δραστηριότητες άλλων παραγόντων και τρίτων, σε περίπτωση δε που εντοπίζουν κίνδυνο ασφάλειας, οφειλόμενο σε ελάττωμα και κατασκευαστικές παρατυπίες ή δυσλειτουργίες τεχνικού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των δομικών υποσυστημάτων, οφείλουν, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, να λαμβάνουν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση του εντοπισθέντος κινδύνου ασφάλειας.

7. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του ν. 5167/2024 «Αναδιάρθρωση σιδηροδρομικού τομέα και ενίσχυση ρυθμιστικών φορέων μεταφορών και άλλες διατάξεις» (Α' 207/20.12.2024), προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, η απορρόφηση της εταιρείας «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.» από την εταιρεία «ΟΣΕ Α.Ε.», η μετονομασία της τελευταίας σε «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» και η υποκατάσταση της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» στη θέση της απορροφώμενης, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών και στις διακηρύξεις, προκηρύξεις ή προσκλήσεις για την ανάθεση των ανωτέρω δημοσίων συμβάσεων (βλ. άρθρα 3, 4 και 6 του ως άνω νόμου).

8. Λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στις προηγούμενες σκέψεις, η ανάθεση της ελεγχόμενης δημόσιας σύμβασης έργου, ενόψει της ιδιότητας της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» ως διαχειριστή της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής και αναθέτοντος φορέα, στις δραστηριότητες του οποίου περιλαμβάνεται, πλην άλλων, η συντήρηση και η εκτέλεση εργασιών ανακαίνισης και αναβάθμισης της σιδηροδρομικής υποδομής στο ενεργό δίκτυο,

και του αντικειμένου της, που ανάγεται σε δραστηριότητα που αφορά στη λειτουργία δικτύου που παρέχει υπηρεσίες στο κοινό στους τομείς των μεταφορών με σιδηρόδρομο (βλ. άρθρο 231 του ν.4412/2016, πρβλ. ΕλΣυν. Έβδ. Τμ. 1736/2024), διέπεται, κατ' αρχήν, από τις περί δημοσίων συμβάσεων έργων διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ (άρθρα 2 και 222 έως 338 του ν. 4412/2016) και από τους όρους της οικείας πρόσκλησης. Και τούτο, παρόλο που η προϋπολογισθείσα δαπάνη της σύμβασης υπολείπεται του καθοριζόμενου, στο άρθρο 235 του ν. 4412/2016, ορίου, όπως ισχύει (5.404.000,00 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη 4).

9. Από τις διατάξεις των άρθρων 44, 45, 46 και 50 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο με τις διατάξεις των άρθρων 263, 264, 265 και 269 του ν. 4412/2016 και εφαρμόζονται, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στις δημόσιες συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙΙ του εν λόγω νόμου, ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας τους, και, επομένως, και στις συμβάσεις κάτω των ορίων της προαναφερόμενης ενωσιακής Οδηγίας (βλ. και άρθρο 326 του ίδιου νόμου), συνάγονται τα ακόλουθα: (i) Για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων θεσπίζεται, ως γενικός κανόνας, η προσφυγή στην ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία, προς τον σκοπό διασφάλισης των θεμελιωδών αρχών της διαφάνειας, της ισότητας συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης και του ανόθευτου ανταγωνισμού. (ii) Η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να γνωστοποιήσει ευρέως την πρόθεσή της για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, μέσω προκήρυξης, αλλά μπορεί να διαπραγματευθεί με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς της επιλογής της, συνιστά παρέκκλιση από τον κανόνα της διεξαγωγής διαγωνιστικής διαδικασίας και, για τον λόγο αυτό, επιτρέπεται στις περιοριστικά προβλεπόμενες εξαιρετικές περιπτώσεις του άρθρου 269 του ν.4412/2016, οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά. Μεταξύ των περιπτώσεων αυτών, περιλαμβάνεται (άρθρο 269 περ. δ') και εκείνη, κατά την οποία, εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων, δημιουργείται μία κατεπείγουσα ανάγκη, τόσο επιτακτική, ώστε να καθίσταται αδύνατη, για την αντιμετώπισή της, η επιλογή διαγωνιστικής διαδικασίας, έστω και με τις αντιστοίχως προβλεπόμενες συντετμημένες προθεσμίες για υποβολή προσφορών. (iii) Όταν η αναθέτουσα αρχή επικαλείται κατεπείγουσα ανάγκη, η οικεία σύμβαση πρέπει να ανατίθεται χωρίς καθυστέρηση, καθόσον το επείγον δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως πρόσχημα προσφυγής στην ανωτέρω εξαιρετική διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων. (iv) Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και συνδέονται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα κατάσταση, προς αποτροπή της οποίας η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην κατάρτιση της σύμβασης με την εξαιρετική αυτή διαδικασία. (v) Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλογή αυτής της εξαιρετικής διαδικασίας συνιστά, το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης να είναι κατ' αρχήν πρόσφορο για την αντιμετώπιση της κατεπείγουσας ανάγκης, να περιορίζεται, δηλαδή, στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο για την αντιμετώπισή της και να μην αφορά στην κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών

της αναθέτουσας αρχής. (vi) Το βάρος απόδειξης ότι συντρέχουν οι σωρευτικώς τασσόμενες εκ του νόμου προϋποθέσεις φέρει η αναθέτουσα αρχή, η οποία υποχρεούται να αιτιολογεί πάντοτε, επαρκώς και ειδικώς, την επιλογή προσφυγής σε αυτήν και οφείλει να επιδεικνύει τη δέουσα επιμέλεια κατά την εκτίμηση του αν κάθε ειδικότερη απρόβλεπτη περίπτωση παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής της διάταξης αυτής (βλ. ΕλΣυν. Ολ. 134/2026, σκ. 5, 1639, 1644/2025, σκ. 6, 1640/2025, σκ. 4, 1642/2025, σκ. 5, 378/2024, σκ. 5, 1577/2023, σκ. 6, 1833/2021, σκ. 11, Έβδ. Τμ. 1094/2025, σκ. 4, 258/2024, σκ. 4).

10. Από τα ανωτέρω, και με δεδομένο ότι ο εθνικός νομοθέτης θέλησε οι εξαιρετικές διατάξεις του άρθρου 269 περ. δ' του ν. 4412/2016 να εφαρμόζονται και στις συμβάσεις κάτω των ορίων, προκύπτει ότι, και στην περίπτωση των συμβάσεων αυτών, οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να προσφεύγουν στην εξαιρετική διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης για την κάλυψη των άμεσων αναγκών τους, εφόσον, κατ' αρχήν, συντρέχουν όλες οι ειδικότερες προϋποθέσεις που προβλέπουν οι ως άνω εξαιρετικές διατάξεις. Επίσης οι εν λόγω διατάξεις εφαρμόζονται και στις συμβάσεις που συνάπτονται από τις δημόσιες επιχειρήσεις του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 (Α' 314), δεδομένου ότι δεν εμπίπτουν ρητά στις μνημονευόμενες στο άρθρο 222 παρ. 7 του ν. 4412/2016 εξαιρέσεις, ανεξαρτήτως του ότι, σε κάθε περίπτωση, και οι εξαιρέσεις αυτές, ενόψει των αρχών της υπεροχής και της πρακτικής αποτελεσματικότητας του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να μην άγουν σε απαλλαγή της εν λόγω κατηγορίας δημοσίων επιχειρήσεων από τις δεσμεύσεις που υπαγορεύονται εκ της άμεσης εφαρμογής των αρχών και κανόνων της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ (βλ. ΕλΣυν. Ε' Κλ. 760/2021).

11. Η θέσπιση παρεκκλίσεων από τις πάγιες εθνικές ρυθμίσεις περί δημοσίων συμβάσεων, και δη από τις διατάξεις του ν. 4412/2016 περί επιλογής διαδικασιών ανάθεσης είναι επιτρεπτή, εφόσον οι εν λόγω παρεκκλίσεις αφορούν αποκλειστικά σε συμβάσεις, των οποίων η προϋπολογιζόμενη δαπάνη δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια εφαρμογής των ενωσιακών Οδηγιών, εν προκειμένω δε της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, όπως εκάστοτε ισχύουν, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: (i) Οι παρεκκλίσεις αυτές, όταν η οικεία δημόσια σύμβαση παρουσιάζει βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον (βλ. ανωτέρω σκ. 4), είναι συμβατές με το πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο, όπερ σημαίνει ότι οι προβλεπόμενες διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων δεν πρέπει να αφίστανται, κατά το δυνατό, από τις γενικές αρχές που διέπουν τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων. (ii) Οι σχετικές ρυθμίσεις είναι απολύτως αναγκαίες για την επίτευξη συγκεκριμένου και σαφώς καθορισμένου σκοπού και, ως εξαιρετικές, ισχύουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα και ερμηνεύονται συσταλτικά. (iii) Προκύπτει με σαφήνεια ποιες είναι οι ειδικότερες διατάξεις της κείμενης εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, από τις οποίες εισάγεται η παρέκκλιση, ώστε να μην προκαλούνται σύγχυση και ερμηνευτικά προβλήματα. Και (iv) Σε περίπτωση που προβλέπεται δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης του άρθρου 269 του ν. 4412/2016 δεν πρέπει να γίνεται κατάχρηση της δυνατότητας αυτής, για την κάλυψη βραχυπρόθεσμων ή

μεσοπρόθεσμων αναγκών του αναθέτοντος φορέα, οι οποίες εμπίπτουν στον συνήθη και τακτικό προγραμματισμό του και μπορούν να καλυφθούν με τις λοιπές συνήθεις ανταγωνιστικές διαδικασίες, έστω και με χρήση συντετμημένων προθεσμιών [βλ. Κατευθυντήρια Οδηγία 24/2020 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ: ΨΟΗ0ΟΞΤΒ-ΦΔ7), και Γνώμη 14/2020 της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ: ΩΞΤΨΟΞΤΒ-ΩΥΨ)].

12. Ο ν. 5167/2024- με τις διατάξεις του οποίου, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 7 της παρούσας, προβλέφθηκε η απορρόφηση της εταιρείας «ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.» από την εταιρεία «ΟΣΕ Α.Ε.», η μετονομασία της τελευταίας σε «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» και η υποκατάσταση της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» στη θέση της απορροφώμενης σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών και στις διακηρύξεις, προκηρύξεις ή προσκλήσεις για την ανάθεση των ανωτέρω δημοσίων συμβάσεων- ορίζει στο άρθρο 71Β, που προστέθηκε με το άρθρο 41 του ν. 5220/2025, ότι: «1. Ο Κανονισμός Έργων, Μελετών, Προμηθειών και Υπηρεσιών για την ανάθεση των συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών άνω και κάτω των ορίων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (...) και της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ (...) προβλέπει τις διαδικασίες και τους όρους σχετικά με την ανάθεση και εκτέλεση των συμβάσεων της εταιρείας, κατά παρέκκλιση από τον ν. 4412/2016 (...), υπό την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας. Ο Κανονισμός προβλέπει, επίσης, όργανα και διαδικασίες, ώστε να εκπληρώνονται οι υποχρεώσεις, που προκύπτουν από την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων (L 395). 2. Για τις διαδικασίες προγραμματισμού ανάθεσης και εκτέλεσης συμβάσεων της παρ. 1 του παρόντος εφαρμόζεται η παρ. 7 του άρθρου 222 του ν. 4412/2016, περί αντικειμένου και πεδίου εφαρμογής», στο άρθρο 10 ότι: «1. (...) 1Δ. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας "Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε." καταρτίζεται Κανονισμός Έργων, Μελετών, Προμηθειών και Υπηρεσιών, ο οποίος αναρτάται στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Ο Κανονισμός Έργων, Μελετών, Προμηθειών και Υπηρεσιών και κάθε τροποποίηση αυτού υποβάλλονται, μετά από εισήγηση της επιτροπής του άρθρου 71Α, προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση της εταιρείας. Πριν από την έγκρισή του, ο Κανονισμός Έργων, Μελετών, Προμηθειών και Υπηρεσιών αποστέλλεται στην Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, η οποία μπορεί να διατυπώσει γνώμη επ' αυτού εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη λήψη του. (...)» και στις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 12, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την προσθήκη παραγράφων 6, 7 και 8 με το άρθρο 44 του ν. 5220/2025, ότι: «1. (...) 8. Μέχρι την έγκριση του Κανονισμού Έργων, Μελετών, Προμηθειών και Υπηρεσιών του άρθρου 71Β, και σε κάθε περίπτωση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την 1η.1.2026, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να αποφασίζει για τον τρόπο και τη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών κάτω των χρηματικών ορίων των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ (...) και 2014/25/ΕΕ (...).

Ειδικώς, για τις συμβάσεις κάτω των χρηματικών ορίων των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ που σχετίζονται με τη σιδηροδρομική ασφάλεια και την εκπαίδευση του προσωπικού, η ανάθεσή τους δύναται να διενεργείται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, λόγω κατεπείγουσας και επιτακτικής ανάγκης άμεσης αποκατάστασης και εκσυγχρονισμού των υποδομών του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας, ιδίως: α) μέσω της διαδικασίας του ανταγωνιστικού διαλόγου, β) μέσω της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης σύμβασης». Στην αιτιολογική έκθεση επί του άρθρου 44 του ν. 5220/2025, διαλαμβάνονται, πλην άλλων, τα ακόλουθα: «Προβλέπονται οι μεταβατικές διατάξεις του παρόντος Μέρους του σχεδίου νόμου και συγκεκριμένα προβλέπονται: (...) γ) η αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας να καθορίζει τον τρόπο και τη διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών κάτω των χρηματικών ορίων των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ (...) και 2014/25/ΕΕ (...), σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (L 94), μέχρι την έγκριση του Κανονισμού Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών».

13. Με τις ανωτέρω μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 8 του ν. 5167/2024, όπως ισχύουν, προβλέπεται η δυνατότητα του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» να αποφασίζει σχετικά με τον τρόπο και τη διαδικασία ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών κάτω των χρηματικών ορίων των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, μέχρι την έγκριση του Κανονισμού Έργων, Μελετών, Προμηθειών και Υπηρεσιών του άρθρου 7ΙΒ του ως άνω νόμου (ο οποίος δεν έχει εισέτι εγκριθεί) και, πάντως, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την 1^η.1.2026. Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα, σε ό,τι αφορά, ειδικότερα, τις συμβάσεις που σχετίζονται, πλην άλλων, με τη σιδηροδρομική ασφάλεια, να ανατίθενται αυτές από το Διοικητικό Συμβούλιο της ως άνω εταιρείας, μέσω της διαδικασίας του ανταγωνιστικού διαλόγου ή της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, λόγω «κατεπείγουσας και επιτακτικής ανάγκης άμεσης αποκατάστασης και εκσυγχρονισμού των υποδομών του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας».

14. Από το γράμμα των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει, αφενός, ότι με αυτές εισάγεται τεκμήριο σχετικά με την ύπαρξη κατεπείγουσας και έκτακτης ανάγκης ανάθεσης των συμβάσεων που σχετίζονται με τη σιδηροδρομική ασφάλεια και έχουν ως αντικείμενο την αποκατάσταση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας, αφετέρου, ότι η μόνη παρέκκλιση που θεσπίζεται αφορά στην ακολουθητέα από τον αναθέτοντα φορέα διαδικασία ανάθεσης, ο οποίος δύναται να προσφύγει είτε στον ανταγωνιστικό διάλογο είτε στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, ενώ, κατά τα λοιπά, η ανάθεση των οικείων συμβάσεων γίνεται «σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις» περί δημοσίων συμβάσεων, και δη τις εφαρμοστέες, στη συγκεκριμένη περίπτωση, διατάξεις των άρθρων 267 και 269 του ν. 4412/2016. Επομένως, και με δεδομένο ότι ουδεμία άλλη ρητή παρέκκλιση

θεσπίζεται από συγκεκριμένες ρυθμίσεις του ν. 4412/2016, οι προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 8 του ν. 5167/2024 έχουν την έννοια ότι, για την ανάθεση συμβάσεων που σχετίζονται με τη σιδηροδρομική ασφάλεια, δεν εφαρμόζονται οι τακτικές διαδικασίες που προβλέπονται στον ν. 4412/2016, αλλά, πλην άλλων, η εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 269 του νόμου αυτού, εφόσον, όμως, συντρέχουν σωρευτικά, πλην της κατεπείγουσας ανάγκης, και οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις της, εφαρμοστέας, εν προκειμένω, περ. δ' του εν λόγω άρθρου 269, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται παράλληλα και συμπληρωματικά προς τις ειδικές ρυθμίσεις του άρθρου 12 παρ. 8 του ν. 5167/2024 (πρβλ. ΕλΣυν. Έβδ. Τμ. 258/2024, σκ. 13, 1697/2022, σκ. 12 και 17, 1601/2022, σκ. 12 και 18.3). Αντίθετη ερμηνεία, σύμφωνα με την οποία το άρθρο 269 του ανωτέρω νόμου εφαρμόζεται μόνο σε ό,τι αφορά την προβλεπόμενη σ' αυτό διαδικασία, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή των οριζόμενων σ' αυτό ουσιαστικών προϋποθέσεων, ουδόλως προκύπτει από το γράμμα των διατάξεων του άρθρου 12 παρ. 8 του ν. 5167/2024, λαμβανομένου υπόψη ότι, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 11 της παρούσας, οι πάσης φύσης νομοθετικές πρωτοβουλίες που εισάγουν εξαίρεση από τις πάγιες εθνικές διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων, ακόμη και αν αφορούν σε συμβάσεις κάτω των ορίων, πρέπει να είναι σαφείς και να αναφέρουν ρητά τις ειδικότερες ρυθμίσεις της κείμενης εθνικής νομοθεσίας, από τις οποίες εισάγουν παρέκκλιση, επιπλέον δε, δημιουργεί τον κίνδυνο κατάχρησης της δυνατότητας του αναθέτοντος φορέα να προσφεύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για την κάλυψη βραχυπρόθεσμων ή μεσοπρόθεσμων αναγκών του, οι οποίες εμπίπτουν στον συνήθη και τακτικό προγραμματισμό του, με μόνη την επίκληση της ανάγκης ανάθεσης συμβάσεων, με αντικείμενο την αποκατάσταση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών του σιδηροδρομικού δικτύου, η οποία (ανάγκη), συνδεδεμένη με τη σιδηροδρομική ασφάλεια, πάντα θα τεκμαίρεται ως «κατεπείγουσα».

15. Από τον έλεγχο των στοιχείων του φακέλου, προκύπτουν τα αναφερόμενα στις σκέψεις 16 έως 27.

16. Αντικείμενο του υπό ανάθεση έργου είναι, σύμφωνα με την οικεία Τεχνική Περιγραφή, η κατασκευή ειδικού τύπου περίφραξης, με σκοπό την αποτροπή μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης στον σιδηροδρομικό διάδρομο, σε επιλεγμένες περιοχές του δικτύου, στις οποίες παρουσιάζεται παραβατικότητα και, συγκεκριμένα, στις περιοχές της Θήβας (θέση «Πυρί»), του Θριασίου (Ασπρόπυργος) και του Ζευγολατιού. Στις περιοχές αυτές, είτε δεν υφίσταται πλέον η αρχική περίφραξη του σιδηροδρομικού διαδρόμου, καθώς αυτή έχει βανδαλιστεί ή πλήρως αφαιρεθεί, είτε η περίφραξη είναι ανεπαρκής ως προς την αποτελεσματικότητά της για την αποτροπή της εισόδου Μη Εξουσιοδοτημένων Ατόμων (Μ.Ε.Α.) εντός του σιδηροδρομικού διαδρόμου. Στην προς κατασκευή περίφραξη θα εφαρμοστεί ειδικού σχεδιασμού μεταλλική κατασκευή, με πλέγμα που αποτελείται από ειδικά διαμορφωμένο προφίλ, το οποίο περιλαμβάνει οδοντωτές – πριονωτές ακμές με επαναλαμβανόμενη γεωμετρία, ώστε να προκύπτει ένα ελεγχόμενο σύστημα ασφαλείας. Ειδικότερα, στο αντικείμενο του έργου περιλαμβάνονται: α) Η κατασκευή των στοιχείων της Περίφραξης

Αποτροπής Πρόσβασης (Π.Α.Π.) στα προβλεπόμενα μήκη και θέσεις, τα οποία θα προκύψουν από τη μελέτη εφαρμογής του αναδόχου. Το μήκος επέμβασης στην περιοχή της Θήβας εκτιμάται σε 375 μ., στην περιοχή του Θριασίου (βόρειο και νότιο τμήμα) σε 2.900 μ. και στην περιοχή του Ζευγολατιού σε 2.200 μ.. β) Η θεμελίωση της κατασκευής με πασσάλους ανά 5,0 μ.. γ) Η κατασκευή των απαραίτητων γειώσεων – σωματώσεων των μεταλλικών στοιχείων του τοίχου προστασίας, λόγω της ηλεκτροκίνησης. δ) Η απομάκρυνση στοιχείων που εμποδίζουν την κατασκευή. ε) Οι απαιτούμενες μελέτες εφαρμογής για την κατασκευή του έργου και γεωτεχνικές έρευνες – αξιολογήσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ε.Σ.Υ. του έργου. Και στ) Η έκδοση πιστοποιητικού συμμόρφωσης με τις αρχές διαλειτουργικότητας (NoBo) και ασφάλειας (AsBo), σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 402/2013 σχετικά με την κοινή μέθοδο ασφάλειας (ΚΜΑ) για την αξιολόγηση και την εκτίμηση της επικινδυνότητας. Προ της έναρξης κατασκευής, ο ανάδοχος θα υποβάλει προς έγκριση το πρόγραμμα εκτέλεσης των γεωτρήσεων για τον προσδιορισμό των εδαφοτεχνικών χαρακτηριστικών που απαιτούνται για τη διαστασιολόγηση των πασσάλων. Επίσης, ο ανάδοχος θα προβεί στην αναλυτική τοπογραφική αποτύπωση της περιοχής, όπου προβλέπεται να γίνει η κατασκευή της περιτοίχισης της γραμμής, η οποία θα χρησιμοποιηθεί ως υπόβαθρο για τη μελέτη εφαρμογής του τοίχου περιτοίχισης. Σε περιπτώσεις που απαιτηθεί καθαρισμός της περιοχής, ο ανάδοχος θα προβεί στις κατάλληλες ενέργειες. Επιπλέον, δεδομένου ότι το έργο θα εκτελεστεί σε λειτουργούσες γραμμές και ότι στις ευρύτερες περιοχές του έργου υπάρχει εγκατεστημένος εξοπλισμός σηματοδότησης με ETCS, Τηλεπικοινωνιών και Ηλεκτροκίνησης, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, κατά την εκτέλεση των οικείων εργασιών, να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του υφιστάμενου εξοπλισμού.

17. Το ως άνω έργο χρηματοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.», έχει δε εκδοθεί σχετικώς η .../2.1.2026 απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας, η οποία συνυπογράφεται από τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Οικονομικού Σχεδιασμού και Διαχείρισης, περί έγκρισης δέσμευσης πίστωσης ποσού 5.500.000,00 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), σε βάρος του προϋπολογισμού εξόδων της εταιρείας οικονομικού έτους 2026.

18. Η λειτουργία των γραμμών, στις οποίες θα τοποθετηθεί η Π.Α.Π., διέπεται από τους περιβαλλοντικούς όρους, που έχουν εγκριθεί α) με την Κ.Υ.Α. 67565/93//25.2.1994 περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για το έργο, με τίτλο «Σιδηροδρομική γραμμή Άνω Λιόσια – Θριάσιο Πεδίο και σταθμός Θριασίου», όπως τροποποιήθηκε με τις Κ.Υ.Α. 142788/5.7.2005 και οικ.108568/18.10.2006 και την οικ.100147/11.1.2016 απόφαση της Γενικής Διευθύντριας Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η ισχύς της οποίας παρατάθηκε έως 11.1.2031 με την ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/7453/477/9.2.2026 διαπιστωτική πράξη του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, β) την Κ.Υ.Α. οικ.67057/26.5.1999 περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για το έργο, με τίτλο «Νέα διπλή σιδηροδρομική γραμμή Κορίνθου – Πάτρας: τμήμα από Χ.Θ.

0+000 έως 47+600», όπως τροποποιήθηκε με την ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/100547/6551/23.12.2020 απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ίδιου Υπουργείου, με ισχύ έως 31.12.2026, και γ) την Κ.Υ.Α. 147128/11.8.2005 περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για το έργο, με τίτλο «Λειτουργία της Σιδηροδρομικής Γραμμής μεταξύ του Σιδηροδρομικού Κέντρου Αχαρνών (ΣΚΑ) – Σ.Σ Τιθορέας και Σ.Σ Οινόης - Σ.Σ. Χαλκίδας νομών Αττικής, Βοιωτίας, Εύβοιας, Φθιώτιδας», όπως τροποποιήθηκε με την οικ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/78207/4885/7.10.2021 απόφαση του ως άνω Γενικού Διευθυντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του ως άνω Υπουργείου, με ισχύ έως 11.1.2031.

19. Κατόπιν της .../2.12.2025 εισήγησης της Διεύθυνσης Υλοποίησης Έργων της Γενικής Διεύθυνσης Μελετών, Έργων και Ανάπτυξης Δικτύου της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» (βλ. έγγραφο, με τίτλο «ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΑΙΤΗΜΑ-ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΕΛΛΑΔΟΣ Μ.Α.Ε.»), εγκρίθηκε, κατ' επίκληση του άρθρου 12 παρ. 8 του ν. 5167/2024, με την ... 2025 (ΑΔΑ: ...) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της προαναφερόμενης εταιρείας, η ανάθεση του ελεγχόμενου έργου, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, με αξιολόγηση μελέτης, σύμφωνα με τα άρθρα 269 και 50 του ν. 4412/2016.

20. Στην ως άνω .../2.12.2025 εισήγηση αναφέρονται, πλην άλλων, τα ακόλουθα: «Ι. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (...) Το ζήτημα της περιτοίχισης "ευαίσθητων περιοχών" έχει απασχολήσει ιδιαίτερα την εταιρεία "Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε." (...), με προτάσεις κατασκευής διαφόρων τύπων περίφραξης. Τα αποτελέσματα όσων εκ των προτάσεων αυτών υλοποιήθηκαν ήταν πενιχρά ως προς την αποτελεσματικότητά τους, δεδομένου ότι οι περιφράξεις αυτές είτε δεν ήταν αρκετά αποτρεπτικές στην είσοδο ΜΕΑ εντός των σιδηροδρομικών γραμμών είτε δεν παρείχαν επαρκή προστασία έναντι βανδαλισμών με αποτέλεσμα μετά από σχετικά σύντομο χρονικά διάστημα αυτές να αφαιρεθούν ή να καταστούν τελείως αναποτελεσματικές. Στο σημείο αυτό σημειώνεται ότι την 08-04-2025 συνετάχθη η με αριθμ. πρωτ. .../08-04-2025 εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο – Πρωτογενές αίτημα της Διεύθυνσης Συντήρησης Γραμμής – Υπηρεσία Συντήρησης Γραμμής Κεντρικής και Νοτίου Ελλάδος- Τμήμα Συντήρησης Γραμμής Αθηνών, με θέμα την αναγκαιότητα ανάθεσης του έργου "Περιτοίχιση του Σιδηροδρομικού Διαδρόμου σε Επιλεγμένες θέσεις στις περιοχές Θήβας-Θριασίου και Ζευγολατιού", προϋπολογισμού τεσσάρων εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (4.500.000) ευρώ και με προτεινόμενη συμβατική διάρκεια είκοσι τεσσάρων (24) μηνών. Το ως άνω αίτημα ενεκρίθη δια της υπ' αριθμ. .../16-04-2025 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της τότε «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.». Για το ως άνω έργο δε, είχε εκδοθεί η με αριθμ. πρωτ. ΟΣΕ .../27-06-2025 έγκριση ανάληψης πολυετούς υποχρέωσης για τα έτη 2026-2027. Επειδή όμως η ως άνω προτεινόμενη σύμβαση αφορά μεν στις ίδιες περιοχές (θέσεις του σιδηροδρομικού διαδρόμου), οι οποίες χρήζουν άμεσης προστασίας, πλην όμως θα εκτελείτο επί τη βάση μελέτης, η οποία ακολουθούσε εντελώς διαφορετικό τρόπο προστασίας της σιδηροδρομικής γραμμής από αυτήν

που θα αναλυθεί κατωτέρω, και η οποία κατόπιν ενδελεχούς έρευνας θεωρήθηκε ως μη ενδεδειγμένη και λιγότερο αποδοτική, προτείνεται δια της παρούσης εισηγήσεως η ανάκληση της προηγούμενης αποφάσεως εγκρίσεως πρωτογενούς αιτήματος και η εισαγωγή ενός νέου πρωτογενούς αιτήματος, ως ακολούθως: Με βάση τα ανωτέρω συμπεράσματα αλλά και τις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν στο πεδίο, η Γενική Διεύθυνση Μελετών, Έργων και Ανάπτυξης Δικτύου (...) προχώρησε στον πρωτογενή σχεδιασμό ενός νέου τύπου περιφράξης, αντλώντας στοιχεία από διεθνείς πρακτικές αποτροπής εισόδου ΜΕΑ εντός "ευαίσθητων περιοχών". Η ΠΑΠ βασίζεται σε αναλόγου τύπου περιφράξεις που έχουν ήδη εφαρμοστεί με επιτυχία στο Ισραήλ και στις Η.Π.Α. Η προτεινόμενη σύμβαση κατασκευής της συγκεκριμένης ΠΑΠ έχει πιλοτικό χαρακτήρα, θα παρακολουθηθεί δηλαδή λεπτομερώς με την καταγραφή όλων των σχετικών με την ΠΑΠ συμβάντων (διατήρηση της δομικής ακεραιότητας και ανθεκτικότητάς της, επιτυχημένη αποτροπή ΜΕΑ, αναίρεση του κινδύνου ρίψης αντικειμένων, κ.λπ.) και την τήρηση σχετικών δελτίων καταγραφής συμβάντων. Με βάση τα ανωτέρω και δεδομένων των επικίνδυνων συνθηκών που επικρατούν σε "ευαίσθητες περιοχές" του σιδηροδρομικού δικτύου από δράσεις ΜΕΑ αλλά και παραβατικές συμπεριφορές ορισμένων ατόμων, κρίνεται αναγκαία και κατεπείγουσα η κατασκευή της προτεινόμενης περιτοίχισης ΠΑΠ, η οποία αν και έχει πιλοτικό χαρακτήρα, εκτιμάται ότι θα παρέχει στο έπακρον τα αναμενόμενα αποτελέσματα στην αποτροπή εισόδου ΜΕΑ και στην προστασία της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας. Η προτεινόμενη ΠΑΠ παρουσιάζει ταχύτητα κατασκευής και, σε σχέση με τις ήδη εφαρμοσμένες αντίστοιχες περιφράξεις, παρέχει τον βέλτιστο δείκτη αποδοτικότητας (performance indicator) αναφορικά με (α) τον λόγο αποτελεσματικότητας προς κόστος (effectiveness/cost ratio), (β) την αποδοτικότητα (efficiency), (γ) την σταθερότητα και αξιοπιστία (reliability), (δ) την ικανότητα βελτιστοποίησης πόρων (resource optimization) και (ε) την συμμόρφωση με στόχους, πρότυπα και λειτουργικές απαιτήσεις. Οι πιλοτικές ΠΑΠ θα αξιολογηθούν σε βάθος χρόνου, ελέγχοντας την επίδοσή τους (performance evaluation). (...) III. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ Ο προϋπολογισμός της προτεινόμενης με το παρόν Πρωτογενές Αίτημα σύμβασης, βάσει της εκπονηθείσας προμελέτης, ανέρχεται σε € 5,500,000.00, άνευ Φ.Π.Α. (...) IV. ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (...) Ο Ν.4632/2019, με τον οποίο ενσωματώνεται η Οδηγία (ΕΕ) 2016/798 για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων, επιβάλλει στον διαχειριστή υποδομής την υποχρέωση να διαχειρίζεται όλους τους κινδύνους που επηρεάζουν την ασφαλή λειτουργία του σιδηροδρομικού συστήματος, μέσω του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας (Safety Management System – SMS). Η Οδηγία - και κατ' επέκταση ο νόμος - καλύπτουν και τα τεχνικά συστήματα κυκλοφορίας. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω και επειδή: • Το έργο αφορά άμεσα στη σιδηροδρομική ασφάλεια, • Υφίστανται τεκμηριωμένοι και άμεσοι κίνδυνοι που καθιστούν τη δημοπράτηση του έργου με ανοικτή διαδικασία μη κατάλληλη και επικίνδυνα χρονοβόρα (...) η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση δεν είναι μόνο επιτρεπτή εκ του

νόμου, αλλά και απολύτως αναγκαία για την προστασία της ασφάλειας των επιβατών. Για την υλοποίηση του έργου προτείνεται η διαδικασία της σύναψης δημόσιων έργων με αξιολόγηση μελέτης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 50 του ν.4412/2016, όπως ισχύει σήμερα (...).

21. Ακολούθως, κατόπιν της .../22.12.2025 εισήγησης της Διεύθυνσης Υλοποίησης Έργων της Γενικής Διεύθυνσης Μελετών, Έργων και Ανάπτυξης Δικτύου της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.», στην οποία αναφέρεται ότι «(...) η Υπηρεσία, στο πλαίσιο της προσπάθειας για την ταχύτερη ολοκλήρωση του εν θέματι έργου, λόγω των στενών χρονικών περιθωρίων, που προσδιορίζονται από την άμεση επίλυση των κρίσιμων θεμάτων ασφάλειας στην κυκλοφορία της σιδηροδρομικής γραμμής και συγκεκριμένα των επικίνδυνων συνθηκών που επικρατούν σε "ευαίσθητες περιοχές" του σιδηροδρομικού δικτύου από δράσεις ΜΕΑ αλλά και παραβατικές συμπεριφορές ορισμένων ατόμων, προέβη ήδη στην εκπόνηση της μελέτης και έτσι πλέον δεν παρίσταται ανάγκη για την χρήση της διαδικασίας της σύναψης του έργου με αξιολόγηση μελέτης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 50 του Ν. 4412/2016 (...), διορθώθηκε, με την .../23.12.2025 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του αναθέτοντος φορέα, η .../4.12.2025 προγενέστερη απόφασή του, με απαλοιφή της χρήσης της διαδικασίας του άρθρου 50 του ν. 4412/2016.

22. Με την .../30.12.2025 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.», εγκρίθηκε η μελέτη του ελεγχόμενου έργου, εκτιμώμενου προϋπολογισμού μελέτης 5.400.000,00 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.). Ακολούθως, κατόπιν της .../3.2.2026 εισήγησης της Διεύθυνσης Διαγωνισμών και Συμβάσεων Έργων, Μελετών, Προμηθειών και Υπηρεσιών της ως άνω εταιρείας, εγκρίθηκαν, με την .../5.2.2026 απόφαση του προαναφερθέντος Διοικητικού Συμβουλίου, μεταξύ άλλων, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 269 και 269Α του ν. 4412/2016, για την ανάθεση του προαναφερθέντος έργου, τα τεύχη της οικείας πρόσκλησης και το έντυπο οικονομικής προσφοράς, καθώς και η αποστολή της πρόσκλησης για συμμετοχή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης στους οικονομικούς φορείς «...», «...» και «...».

23. Στην προαναφερθείσα .../3.2.2026 εισήγηση διαλαμβάνονται, πλην άλλων, τα ακόλουθα: «(...) Στις συγκεκριμένες περιοχές είτε δεν υφίσταται πλέον η αρχική περίφραξη του σιδηροδρομικού διαδρόμου, καθώς αυτή έχει βανδαλιστεί ή πλήρως αφαιρεθεί, είτε η περίφραξη είναι ανεπαρκής ως προς την αποτελεσματικότητά της στην αποτροπή εισόδου Μη Εξουσιοδοτημένων Ατόμων (εφεξής "ΜΕΑ") εντός του σιδηροδρομικού διαδρόμου. Η μη επαρκής περίφραξη του σιδηροδρομικού διαδρόμου έχει (...) ως αποτέλεσμα, λόγω της εισόδου ΜΕΑ εντός του διαδρόμου, πολλές φορές και εντός των υπό κυκλοφορία σιδηροδρομικών γραμμών, την συγκέντρωση απορριμμάτων Επίσης, λόγω της έλλειψης ΠΑΠ παρατηρείται συχνά αφενός παράνομη διέλευση και κυκλοφορία ΜΕΑ εντός του σιδηροδρομικού διαδρόμου, θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο τη ζωή των ατόμων αυτών και αφετέρου γίνεται επανειλημμένως ρίψη αντικειμένων (πέτρες, σίδερα κ.λπ.) εναντίον των διερχόμενων συρμών με άμεση επίπτωση στην

ασφάλεια κυκλοφορίας. (...) Η προτεινόμενη Περιφραξη Αποτροπής Πρόσβασης (ΠΑΠ) θα συμβάλλει καθοριστικά (α) στην ασφαλή σιδηροδρομική κυκλοφορία, (β) στην άρση των φαινομένων βανδαλισμού του σιδηροδρομικού υλικού, (γ) στην αποτροπή απόθεσης μπαζών εντός του σιδηροδρομικού διαδρόμου, γεγονός που θα συμβάλει στην γενικότερη περιβαλλοντική ανακούφιση των θιγόμενων περιοχών, και (δ) στην εξάλειψη θανατηφόρων ή σοβαρών ατυχημάτων λόγω εμπλοκής σιδηροδρομικών συρμών με οχήματα και πολίτες. (...)).»

24. Στην οικεία πρόσκληση, η οποία αναρτήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ. στις 13.2.2026 (Α.Δ.Α.Μ.: ...), ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (βλ. άρθρο 18), ενώ προβλέφθηκε, στο άρθρο 12.5, η χορήγηση στον ανάδοχο πρόσθετης καταβολής (πριμ) ποσοστού 0,5% επί της αρχικής συμβατικής αξίας, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., εφόσον ο χρόνος παράδοσης του έργου είναι μικρότερος κατά δέκα τοις εκατό (10%) του προβλεπόμενου στη σύμβαση. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και ως ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών ορίστηκε η 24.2.2026 (βλ. άρθρο 14), επιπλέον δε, ορίστηκε ότι η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου είναι είκοσι πέντε (25) ημερολογιακοί μήνες από την υπογραφή της σύμβασης, εκ των οποίων οι δέκα (10) αφορούν στην κατασκευή του έργου και οι υπόλοιποι δεκαπέντε (15) στον χρόνο υποχρεωτικής συντήρησης (εγγύησης) του έργου (βλ. άρθρο 12.4). Η εν λόγω πρόσκληση κοινοποιήθηκε, στις 11.2.2026, στις εργοληπτικές επιχειρήσεις «...», «...» και «...», σύμφωνα και με την ως άνω .../5.2.2026 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του αναθέτοντος φορέα.

25. Μετά την αποστολή από τον αναθέτοντα φορέα στους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς του .../13.2.2026 διευκρινιστικού εγγράφου, σχετικά με την κατάργηση της απαίτησης περί μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων και την εκ παραδρομής συμπερίληψή της στην πρόσκληση, υπέβαλαν προσφορές, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, όλοι οι ως άνω προσκληθέντες οικονομικοί φορείς. Ακολούθως, η ορισθείσα Επιτροπή Διαπραγμάτευσης, αφού αποσφράγισε, κατέταξε κατά σειρά μειοδοσίας τις οικονομικές προσφορές των υποψηφίων και ήλεγξε την ολόγραφη και αριθμητική αναγραφή των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και την ομαλή μεταξύ τους σχέση, προχώρησε στον έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων, τα οποία έκρινε πλήρη, και εισηγήθηκε, με το από 24.2.2026 Πρακτικό Ι, την αποδοχή όλων των προσφορών και την ανάδειξη ως προσωρινού αναδόχου του πρώτου κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικού φορέα «...», ο οποίος προσέφερε μέση έκπτωση ... , έναντι συμβατικού τιμήματος ... ευρώ, πλέον Φ.Π.Α., στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και η αξία της ρήτρας πρόσθετης καταβολής (πριμ), ύψους ... ευρώ. Στη συνέχεια, η ίδια ως άνω Επιτροπή προχώρησε, με το από 24.2.2026 Πρακτικό ΙΙ, στην εξέταση των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου, τα οποία έκρινε πλήρη, και εισηγήθηκε την κατακύρωση της σύμβασης στον εν λόγω οικονομικό φορέα. Τα ανωτέρω Πρακτικά εγκρίθηκαν με την .../5.3.2026 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος

Μ.Α.Ε.», η οποία κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες φορείς στις 9.3.2026.

26. Με το .../23.3.2026 έγγραφο του Διευθύνοντος Συμβούλου της ως άνω εταιρείας, βεβαιώνεται ότι κατά του κύρους της ελεγχόμενης διαδικασίας δεν ασκήθηκαν και δεν εκκρεμούν ενστάσεις, διοικητικές ή άλλες προσφυγές ή ένδικα βοηθήματα και μέσα.

27. Τέλος, στο συμπληρωματικά υποβληθέν .../17.3.2026 έγγραφο του Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» αναφέρονται, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 12 παρ. 8 του ν. 5167/2024, τα εξής: «Από το λεκτικό της ως άνω διατάξεως, κατά την αληθή έννοια και ερμηνεία αυτής, συνάγονται αμέσως και σαφώς τα ακόλουθα: α) Ότι δυνάμει της διατάξεως αυτής η εταιρεία μας δύναται να επιλέξει δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της εκδιδόμενης μέχρι την 31-12-2025 τον τρόπον και την διαδικασία αναθέσεως των αναφερομένων στην διάταξη αυτή συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, και ιδίως α) την διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, β) την διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης σύμβασης και β) ότι η ανάθεση μέσω των ως άνω διαδικασιών γίνεται υπό τις προβλεπόμενες στην ως άνω ειδική διάταξη, κατά περίπτωση, προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν. Δηλαδή, η διάταξη αυτή αναφέρεται στην δυνατότητα επιλογής της διαδικασίας, αλλά υπό τις προϋποθέσεις τις οποίες θέτει η ίδια αυτή διάταξη και όχι υπό τις προϋποθέσεις των σχετικών διατάξεων του ν. 4412/2016 και εν προκειμένω του άρθρου 269. (...) Στο πλαίσιο αυτό δεν εξετάζονται "α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περιστασης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβασζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος", αλλά εάν το προς ανάθεση έργο σχετίζεται "με τη σιδηροδρομική ασφάλεια και την εκπαίδευση του προσωπικού". Ειδικότερα, (...) ο νομοθέτης θεσπίζει αυτοτελές και ειδικό κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο ως ειδικότερο υπερισχύει των γενικών διατάξεων του Ν. 4412/2016 (...). Ειδικότερα, η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης ερείδεται ευθέως στην εν λόγω ειδική διάταξη και δεν προϋποθέτει τη σωρευτική συνδρομή των γενικών προϋποθέσεων του άρθρου 269 του Ν. 4412/2016, παρά μόνο την διαδικαστική εφαρμογή της εν λόγω διαγωνιστικής διαδικασίας. Κατά συνέπεια, οι απαιτήσεις του άρθρου αυτού, και ιδίως η προϋπόθεση του απρόβλεπτου χαρακτήρα των περιστάσεων, δεν εφαρμόζονται ρητώς στις περιπτώσεις που υπάγονται στο ειδικό μεταβατικό καθεστώς, καθόσον η κατεπείγουσα και επιτακτική ανάγκη άμεσης αποκατάστασης και εκσυγχρονισμού του σιδηροδρομικού δικτύου τεκμαίρεται νομοθετικά (...).».

28. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στις σκέψεις 9 έως 11 και 14 της παρούσας, το Κλιμάκιο κρίνει ότι μη νομίμως προσέφυγε η εταιρεία «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, κατ' επίκληση των

διατάξεων του άρθρου 12 παρ. 8 του ν. 5167/2024. Και τούτο, διότι δεν συντρέχουν οι σωρευτικά απαιτούμενες, στο άρθρο 269 περ. δ' του ν. 4412/2016, προϋποθέσεις, οι διατάξεις του οποίου, όπως καθ' ερμηνεία έγινε δεκτό, εφαρμόζονται παράλληλα και συμπληρωματικά με τις διατάξεις του ως άνω άρθρου 12 παρ. 8 του ν. 5167/2024. Ειδικότερα, ακόμη κι αν ήθελε θεωρηθεί ότι υπάρχει κατεπείγουσα ανάγκη ανάθεσης του ελεγχόμενου έργου για την αποτροπή της εισόδου Μ.Ε.Α. εντός των σιδηροδρομικών γραμμών, από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει ούτε ο αναθέτων φορέας επικαλείται ότι η εν λόγω ανάγκη προέκυψε εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων. Αντιθέτως, από τα διαλαμβανόμενα στην .../2.12.2025 εισήγηση της Διεύθυνσης Υλοποίησης Έργων της Γενικής Διεύθυνσης Μελετών, Έργων και Ανάπτυξης Δικτύου του αναθέτοντος φορέα, όπου αναφέρεται, πλην άλλων, ότι «το ζήτημα της περιτοίχισης "ευαίσθητων περιοχών" έχει απασχολήσει ιδιαίτερα την εταιρεία (...), με προτάσεις κατασκευής διαφόρων τύπων περιφράξης. Τα αποτελέσματα όσων εκ των προτάσεων αυτών υλοποιήθηκαν ήταν πενιχρά ως προς την αποτελεσματικότητά τους, δεδομένου ότι οι περιφράξεις αυτές είτε δεν ήταν αρκετά αποτρεπτικές στην είσοδο ΜΕΑ εντός των σιδηροδρομικών γραμμών είτε δεν παρείχαν επαρκή προστασία έναντι βανδαλισμών με αποτέλεσμα μετά από σχετικά σύντομο χρονικά διάστημα αυτές να αφαιρεθούν ή να καταστούν τελείως αναποτελεσματικές», καθώς και ότι «η προτεινόμενη ΠΑΠ παρουσιάζει ταχύτητα κατασκευής (...), σε σχέση με τις ήδη εφαρμοσμένες αντίστοιχες περιφράξεις», συνάγεται ότι το ζήτημα της εισόδου Μ.Ε.Α. εντός των σιδηροδρομικών γραμμών ήταν γνωστό στον αναθέτοντα φορέα -ο οποίος, άλλωστε, ως διαχειριστής της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής, είναι αρμόδιος για τον εντοπισμό των κινδύνων ασφάλειας, που συνδέονται με τις δραστηριότητες τρίτων, και τη λήψη όλων των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση του εκάστοτε εντοπισθέντος κινδύνου ασφάλειας- και δεν προέκυψε από αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, μη αναγόμενα στη σφαίρα ευθύνης του. Εφόσον, επομένως, το πρόβλημα της εισόδου Μ.Ε.Α. εντός των σιδηροδρομικών γραμμών ήταν γνωστό από καιρό στον αναθέτοντα φορέα, υπήρχε επαρκής χρόνος που επέτρεπε την ανάθεση της σύμβασης με ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, έστω και με συντόμευση των σχετικών προθεσμιών. Και τούτο, συνεκτιμώντας, περαιτέρω, το γεγονός ότι η σύνταξη της μελέτης του ελεγχόμενου έργου έγινε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα (αφού στις 4.12.2025, οπότε εγκρίθηκε η ανάθεση του έργου με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, με αξιολόγηση μελέτης, η μελέτη δεν είχε συνταχθεί, ακολούθως δε, στις 23.12.2025 εγκρίθηκε η ανάθεση του ίδιου έργου με απαλοιφή της χρήσης της διαδικασίας του άρθρου 50 του ν. 4412/2016, δεδομένου ότι, στο μεταξύ, «η Υπηρεσία (...) προέβη ήδη στην εκπόνηση της μελέτης»), καθώς και ότι η ανάθεση του έργου έγινε χωρίς προηγούμενη τεχνική αξιολόγηση των προσφορών, αποκλειστικά βάσει της χαμηλότερης τιμής. Εξάλλου, το κατεπείγον, όταν δεν απορρέει από απρόβλεπτες για τον αναθέτοντα φορέα περιστάσεις, αλλά από τη μη αποτελεσματική αντιμετώπιση ενός «χρόνιου» προβλήματος, δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως πρόσχημα για την παράκαμψη των ανοικτών ή κλειστών διαγωνιστικών διαδικασιών, οι οποίες διασφαλίζουν σε μεγαλύτερο βαθμό την

επίτευξη των αρχών της διαφάνειας και του ελεύθερου και ανοθέτου ανταγωνισμού. Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, το γεγονός ότι η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου ορίστηκε σε είκοσι πέντε (25) ημερολογιακούς μήνες από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης, αποτελεί ισχυρή ένδειξη περί της μη ύπαρξης της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης εκτέλεσης του έργου. Και τούτο, διότι, εάν για την αντιμετώπιση της φερόμενης ως κατεπείγουσας ανάγκης απαιτούνται συνολικά είκοσι πέντε (25) μήνες, τότε η ανάγκη σαφώς δεν είναι κατεπείγουσα, αλλά χρονίζουσα, που, με τη μεσολάβηση ικανού χρονικού διαστήματος, συνήθως επιδεινώνεται, για δε την αντιμετώπισή της πρέπει να τηρηθεί η τακτική ανοικτή ή κλειστή διαγωνιστική διαδικασία, ακόμα και με συντετμημένες προθεσμίες για τη διεύρυνση του κύκλου των δυνητικά προσφερόντων και την επίτευξη μεγαλύτερου ποσοστού έκπτωσης (βλ. ΕλΣυν. Ολ. 1639/2025, σκ. 20). Επικουρικά προς τα προαναφερθέντα, πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι το ελεγχόμενο έργο, ενόψει, ιδίως α) του προϋπολογισμού του, ο οποίος αρχικά ανερχόταν σε 5.500.000,00 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), εν συνεχεία δε μειώθηκε στα 5.400.000,00 ευρώ (ήτοι 4.000,00 ευρώ κάτω από το ισχύον όριο της κοινοτικής Οδηγίας 2014/25/ΕΕ), και β) του αντικειμένου του, που συνίσταται στην κατασκευή, σε διάφορες περιοχές του σιδηροδρομικού δικτύου (Θήβα, Θριάσιο, Ζευγολατιό), ενός νέου τύπου περίφραξης για την αποτροπή Μ.Ε.Α. στον σιδηροδρομικό διάδρομο, ο σχεδιασμός της οποίας (περίφραξης), κατά τα αναφερόμενα στην προμνησθείσα .../2.12.2025 εισήγηση της Διεύθυνσης Υλοποίησης Έργων της Γενικής Διεύθυνσης Μελετών, Έργων και Ανάπτυξης Δικτύου του αναθέτοντος φορέα, βασίστηκε σε ανάλογο τύπου περιφράξεις που έχουν ήδη εφαρμοστεί διεθνώς σε Ισραήλ και Η.Π.Α. για την προστασία «ευαίσθητων περιοχών», φέρει χαρακτηριστικά που δικαιολογούν βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον αλλοδαπών επιχειρήσεων (πρβλ. ΔΕΕ απόφ. της 16.4.2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, σκ. 8 και 21, σύμφωνα με την οποία ακόμη και σύμβαση αξίας 58.600,00 ευρώ θα μπορούσε να εμφανίζει βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι αφορούσε στην προμήθεια συστημάτων και υλικών πληροφορικής με επεξεργαστή αναφοράς που φέρει διεθνώς γνωστό εμπορικό σήμα) και, επομένως, η επιλογή μίας ανοικτής ή κλειστής διαγωνιστικής διαδικασίας, έστω και με τις συντετμημένες προθεσμίες, θα διασφάλιζε την προσήκουσα δημοσιότητα, που καθιστά δυνατό το άνοιγμα στον ανταγωνισμό και τον έλεγχο της αδιάβλητης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης. Πρέπει, τέλος, να συνεκτιμηθεί ότι, κατά τα γνωστά στο Κλιμάκιο, ο αναθέτων φορέας, για την αποτροπή της εισόδου Μ.Ε.Α. εντός των σιδηροδρομικών γραμμών σε συγκεκριμένες θέσεις του σιδηροδρομικού δικτύου, έχει προκηρύξει στο παρελθόν διαγωνισμούς, με ανοικτή διαδικασία, μολονότι επρόκειτο για την ανάθεση συμβάσεων κάτω των ορίων της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ [βλ. περίληψη διακήρυξης της «ΟΣΕ Α.Ε.» με Α.Δ. .../2019 (ΑΔΑ: ...), για την ανάθεση του έργου «Περίφραξη σιδηροδρομικής γραμμής Πάτρας - Κάτω Αχαΐας σε εντοπισμένα τμήματα», προϋπολογιζόμενη δαπάνης 281.867,81 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., το οποίο χρηματοδοτείται από πιστώσεις του Π.Δ.Ε. (Ε.Π. «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» 2014-2020), και διακήρυξη με Α.Δ. .../2022 (ΑΔΑΜ: ...), για την ανάθεση του έργου «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΒΑΡΕΩΣ ΤΥΠΟΥ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΚΑΤΑ

ΜΗΚΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΑΝΟΔΟΥ ΠΙ-ΠΙ ΠΕΡΙ ΤΗ Χ.Θ. 101+850 (ΘΕΣΗ ΠΥΡΙ ΘΗΒΑΣ)», προϋπολογιζόμενης δαπάνης 449.902,52 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α.], επιπλέον δε, έχει εντάξει σε ευρύτερα έργα, προϋπολογισμού, ομοίως, κάτω των ορίων της προαναφερόμενης Οδηγίας, συγχρηματοδοτούμενα, όμως, από ενωσιακούς πόρους -στοιχείο, το οποίο θα μπορούσε να υποδηλώνει την ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος (πρβλ. ΔΕΕ απόφ. της 6.1.2017, C-408/16, Compañia Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere SA, σκ. 57)- εργασίες κατασκευής περίφραξης για την προστασία έναντι της ανεπιθύμητης εισόδου ατόμων στον σιδηροδρομικό διάδρομο [βλ. την ... 2024 (ΑΔΑ: ...) απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας περί ένταξης στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία 2021-2027», με δικαιούχο την «ΟΣΕ Α.Ε.», της Πράξης «ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΗΧΟΠΕΤΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΜΗΚΟΣ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΑΣ - Β' ΦΑΣΗ» (κωδ. ΟΠΣ ...), συνολικής δημόσιας δαπάνης 3.283.869,55 ευρώ, η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και στο φυσικό αντικείμενο της οποίας περιλαμβάνεται και η τοποθέτηση περίφραξης για την αποτροπή της εισόδου ανεπιθύμητων ατόμων στον σιδηροδρομικό διάδρομο].

29. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το Κλιμάκιο κρίνει ότι κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος για έλεγχο σχεδίου σύμβασης. Επισημαίνεται, τέλος, για την πληρότητα του ελέγχου, ότι μη νομίμως έχει συμπεριληφθεί στο συμβατικό τίμημα η αξία της ρήτρας πρόσθετης καταβολής (πριμ), δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 149 του ν. 4412/2016, η εν λόγω πρόσθετη καταβολή θεωρείται συμπληρωματικό εργολαβικό αντάλλαγμα και εγκρίνεται αναλόγως ως τροποποίηση της σύμβασης, βάσει της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 337 του ν. 4412/2016, υπό την προϋπόθεση ταχύτερης, σε σχέση με τη συμβατική προθεσμία, εκτέλεσης του έργου, σύμφωνα και με το άρθρο 12.5 της οικείας πρόσκλησης (βλ. ΕλΣυν. Ε' Κλ. 270, 56/2025).

Για τους λόγους αυτούς

Κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης, μεταξύ της εταιρείας «Σιδηρόδρομοι Ελλάδος Μ.Α.Ε.» και της εταιρείας «...», για την εκτέλεση του έργου, με τίτλο «Κατασκευή Περίφραξης Αποτροπής Πρόσβασης στον Σιδηροδρομικό Διάδρομο σε επιλεγμένες θέσεις στις περιοχές Θηβών, Θριασίου και Ζευγολατιού» (Α.Π. ΣΕ_ ...), συμβατικού τιμήματος ... ευρώ [συμπεριλαμβανομένης της αξίας της ρήτρας πρόσθετης καταβολής (πριμ), ύψους ... ευρώ], πλέον Φ.Π.Α..

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ

ΑΡΓΥΡΩ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ